

GEASSOCIEERD VOORKOMEN VAN ZEEVOGELS EN DWERGVINVISSEN BALAELOPTERA ACUTOROSTRATA IN DE NOORDZEE, SEPTEMBER 1988.

ASSOCIATIONS OF SEABIRDS AND MINKE WHALES BALAELOPTERA ACUTOROSTRATA IN THE NORTH SEA, SEPTEMBER 1988.

Aan boord van het RIVO-schip (Rijksinstituut voor Visserij Onderzoek) MS *Tridens* werden deze herfst regelmatig vogelwaarnemingen verricht. Behalve naar zeevogels wordt door de waarnemers ook uitgekeken

naar walvisachtigen. Op 21 september 1988 werden zo ten Oosten van Schotland, op de grens van gemengd kustwater en gestratificeerd Atlantisch water, doorgaans aangeduid als het 'Aberdeen-front' Dwergvinvis-*Balaenoptera acutorostrata* waargenomen, in gezelschap van groepen zeevogels.

Op 56°45,9 NB, 01°30,6 WL werd een Dwergvinvis gezien met in zijn kielzog een groep vogels bestaande uit 20 Noordse Stormvogels *Fulmarus glacialis*, 12 Grauwe Pijlstormvogels *Puffinus griseus* en 7 Grote Jagers *Stercorarius skua*. De geregeld opduikende walvis werd onmiddellijk van achteren benaderd zodra hij aan de oppervlakte zichtbaar was en de vogels hadden waarschijnlijk vooral belangstelling voor de geproduceerde uitwerpselen.

Op 56°56,0 NB, 01°30,5 WL werd een Dwergvinvis waargenomen in gezelschap van een twaalfstal fouragerende Jan van Genten *Sula bassana*. In dit geval leken de vogels vooral te profiteren van voor de walvis uitgejaagde scholen vis. Het voedsel van de Dwergvinvis bestaat hoofdzakelijk uit kleine schoolvis (zoals Haring *Clupea harengus*, Kabeljauw *Gadus morhua*, Koolvis *Pollachius virens* en Lodde *Mallotus villosus*) (Leatherwood & Reeves 1983).

Associaties van zeevogels en walvisachtigen worden regelmatig beschreven, maar het hoe en waarom van dergelijke associaties blijft doorgaans helaas speculatief. Omdat de Haringstand in de Noordzee de laatste jaren weer geweldig gegroeid is, zullen hier wellicht weer vaker ontmoetingen met de Dwergvinvis optreden tijdens het zeevogelonderzoek op zee. Het verdient aanbeveling in dergelijke gevallen goed te letten op de geassocieerde zeevogels. Niet alleen de soort samenstelling van dergelijke groepen is van belang, maar vooral een goede beschrijving van hun gedrag. De eerste auteur houdt zich aanbevolen voor details van dergelijke ontmoetingen.

Summary Seabirds and cetaceans were counted this autumn on board of the fishery research vessel MV *Tridens* along the British east coast. On 21st of September some 20 miles east of Aberdeen, 2 Minke Whales were observed and some seabirds associated with them. The first whale, seen at 56° 45,9 N, 01°30,6 W, was followed by a flock of seabirds including 20 Fulmars *Fulmarus glacialis*, 12 Sooty Shearwaters *Puffinus griseus* and 7 Great Skuas *Stercorarius skua*, perhaps interested in the whale's excrements. The other Minke Whale was seen at 56°56,0 N, 01° 30,5 W, together with 12 fishing Gannets *Sula bassana*, obviously attracted by schools of fish chased to the surface by the whale. It is hoped that more encounters with Minke Whales in the North Sea will follow the tremendous growth of the Herring-stocks in recent years and the authors would like to receive details of any associated seabirds, their numbers and behaviour, from future seabirders at sea.

Leatherwood, S. & Reeves, R.R. 1983. *The Sierra Club Handbook of Whales and Dolphins*. Sierra Club Books, San Fransisco.

C.J. Camphuysen, CvZ, Perim 127, 1503 GB Zaandam en J.E. den Ouden, CvZ, Diamantstraat 22, 1074 GD Amsterdam.